

Vandamikil móðurmerki

Børn, sum eru fødd við stórum móðurmerkjum, hava 10-12 prosent størri møguleika fyri at fáa krabbamein í húðina seinni í lívinum. Verður móðurmerki tikið burtur innan barnið er tvær vikur gamalt, er møguleikin fyri misprýðandi arrum næstan onginn

Nú skulu jarðamøður og barnalækar á øllum sjúkrahúsum í Noregi beinanvegin boða frá og skráseta øll børn, sum verða fødd við stórum móðurmerkjum.

Eitt stórt móðurmerki verður definerað til støddar um ein hálv hond. Eisini vanlig móðurmerkið økja um møguleikan fyri at fáa krabbamein í húðina seinni í lívinum, skrivur Kari Aarstad Aase í norska blaðnum Verdens Gang.

Ávaring

Um stutta tíð verður boðað frá hesum í tíðarritinum hjá norska læknafelagnum.

Læknar hava leingi verið greiðir yvir, at fleiri tilburðir av krabbameini í húðini finnst hjá fólki

við viðføddum stórum móðurmerkjum.

—Fyri stuttum lögdu vit merki til, at møguleikin fyri einum misprýðandi arri er munandi minni, um eitt stórt móðurmerkið verður tikið burtur áðrenn barnið er tvær vikur gamalt. Verður merkið tikið so tidliga, so er møguleiki fyri at skava tað burtur, sigur Per Thune, yvirlækni á Ullevål sjúkrahúsi.

Hann vísir á, at tað eru rættuliga fá børn, sum verða fødd við stórum móðurmerkjum. Eitt út av hvørjum túsund. Av hesum fáa millum 10-20 prosent húðkrabba seinni í lívinum.

Egnar kanningar

Í skjótt tvey ár hevur Ullevål Sjúkrahús gjørt

sínar egnum kanningar og 2000 persónar eru kannaðir. Hjá 40 av hesum hevur tað víst seg, at tey hava illkynja móðurmerki, sokallaðar melanomir.

—Tað er ikki at siga ov nógv, at fleiri verða bjargaði orsakað av okkara projekti. Einasti viðgerðarhátturin sum vit kenna fyri hetta alt meira vanlig krabbameinsslag er at skera móðurmerkini burtur nógv tidliga, sigur Per Thune, húðlækni.

Hann er ikki eina løtu í iva um, at øktu krabbameinstilburðirnir í húðini koma av, at fólk sóla sær uttan skil.

800 nýggir tilburðir av melanom verða skrásettir í Noregi. Talið er tvífaldað seinastu 10 árin. Og persónar, sum verða raktir av hælðkreft gerast alt yngri,

vísa kanningarnar frá móðurmerkjaprojektinum á Ullevål sjúkrahúsi.

Vanliga hevur eitt fólk millum 20-30 móðurmerki á kroppinum. Broyta hesi lit, stødd og útsjón, ella fer at bløða úr teimum, tá er neyðugt at leita sær til lækna.

—Okkara mál er, at skrásetingin av móðurmerkjum skal verða varandi. Tey sum hava illgrunasom móðurmerki skulu hava møguleikan fyri at vera kannaði. Krabbamein í húðini er hóast alt tann mest vanligi kreftformurin í dag og eisini ein av tí vanda-miklasta, sigur Per Thune, professari.

jústinus

Sonni dæmdur

Grovasta dømi um toskastuldur nakrantíð, sigur ákærin. »Eg eri ósekur og skal prógva tað», sigur Sonni Johannessen, sum fer at kæra dómin

Skiparin á Antuut, Sonni Johannessen, hevur fingið 50.000 krónur í bót. Hann er dæmdur fyri toskastuldur og norðmenn siga, at hetta er grovasta dømi um stuldur, sum teir enn eru komnir framá. Antuut, fyrrverandi Enniberg, er dæmdur eina bót uppá 1,5 millión krónur fyri at hava fiskað 103 tons meir enn skiparin hevði givið upp fyri norsku mynduleikunum. Ákærmynduleikin hevði kravt eina bót uppá 1,9 millión, men rætturin lækkaði hesa við 400.000 krónum.

Bakkar ikki

Men Sonni Johannessen, skipari bakkar ikki ein tamma. Hann sigur seg ikki hava fiska meir enn uppgivið og nú verður dómurin kærður fyri hægri rætt.

Sum høvuðsprógv fer Sonni at nýta saltfiskalastina. Veidan hjá Antuut verður nú lögð upp og vígað. Og vektarseðilin skal nýtast sum prógv í rættinum.

—Vit eru púra greiðir yvir, at vit hava ikki fiskað meir enn vit hava givið upp. Vit hava enn tá givið meir upp, enn vit hava mált niður. Tá lastin er vígað, so verður munurin millum tað sum vit hava fiskað og tað sum vit hava givið upp, at norðmenn kunnu ikki rættarfylgja okkum, segður Sonni Johannessen við Sosialin í seinastu viku. Tað eydnaðist okkum ikki at fáa samband við Sonna áðrenn blaðið fór til prentingar í gjár.

jústinus

Framsýning í Føroya Húsinum

2. februar kl. 14 - 18 lata teknarin og grafikarin Ingrid Møller og keramikarin Torben Ziska Jensen upp eina sokallaða "Færø-billeder og keramik" framsýning í Føroya Húsinum, Vesterbrogade 18. Framsýningin sýnir 27 myndir og ein hóp av leirlutum, sum øll eru bygd á tað føroyska vakralandskapið og ta eyðkendu føroysku mentan-

ina.

Ingrid Møller er fødd í 1959 og hevur fleiri ferðir verið í Føroyum og seinast hon varð her búið hon í Havn í eitt ár. Hon sýnir fram silkimáling, oljupastal og málningar, og hugskotini hevur hon fingið tá hon hevur verið í Føroyum. "Tær smáu oyggjarnar í Atlantarhavinum bera stórar upp-livingar og ávirkanir,

sum eg royni at minnst aftur í myndum mínum. Havið og himmalin. Litirnir, tað skiftandi ljósið, regnið og tann knappligi mjørkin. - Sterkar ávirkanir, sum saman við føroya fólks stolta siði er ein ótømandi íblástrarkelda, tá man sum eg arbeiðir við litum og fornum".

Torben Ziska Jensen sum er føddur í 1953 sýnir fram leir og høgmyndir.

"Eg eri sonur hjá eini føroyskari mammu og einum pápa av Bornholm. Hugskot míni havi eg av luftini, bergunum og havinum. Eld, vatn,

mold og luft og tekin hava vit menniskju altíð heft okkum við.

"Tað er útrá hesum, at eg arbeiði".

Framsýningin av myndum og leirvörum er at síggja í Føroya Húsinum til 23. februar. Ópið er: mánadag, mikudag, hósadag og friggjadag frá kl 12 - 19, týsdag frá kl 12 - 21 og sunnudag frá kl. 14 - 19. Ókeypist atgongd. Øll eru vælkomin.

Nærri upplýsingar fáast við at venda sær til Ingrid Møller, tlf. 31 31 08 01.

Birna

HAVNAR TAXI
Tel. 88100

WP er eisini...

YANMAR

Nú er tíð...

-at bileggja sær ein av teimum væl umtóktu **YANMAR DIESEL** bátamotorunum. Teir eru sera lættir og kraftmiklir. Fá eitt prát við okkum. Vit kunnu útvega motorar frá 9 - 74 Hk.

pf. wenzel petersen, tlf. 13873

Amnesty International

Skrivstovan í Vágshotni er opin mánadag, mikudag og friggjadag kl. 11—16. Tlf. 15816.